

Мікола
ТРАФІМЧУК

Надвор'є назаўтра

Мікола
ТРАФІМЧУК

Надвор'е назаўтра

Мінск
«Тэхнапрынт»
2010

ББК 84 (4Бел)

Т65

УДК 882.6-1

Трафімчук М.

Т65 Надвор'е назаўтра: Вершы. -- Мн.:

Тэхнапрынт, 2010. -- 64 с.

ISBN 985-666582-03-2

Паэт і надалей верны сваёй тэме грамадзянскай
адказнасці за лёс свайго народу, за ўсё жывое на Зямлі.

ББК 84 (4Бел)

УДК 882.6-1

ISBN 985-666582-03-2

©Трафімчук М., 2010

НАДВОР'Е НАЗАЎТРА

**Добры выгляд пры дрэнным
надвор'і
Гаспадар не жадае рабіць.
Непарадак на родным падвор'і –
І душа яго стогне, баліць.**

**Што яму да прагнозаў
“сенатараў”!
У яго свой разлік і прагноз.
Не ўсцяшае надвор'е назаўтра –
І хоць плач (ці хоць смейся)
да слёз!..**

**Праўда, ёсць і святое падспор'е,
Ёсць сапраўдны святы
боскі дар.
На падвор'і – для чэрцяў
надвор'е...
Але ён, прадусім, гаспадар!**

1. Жыву!

* * *

Мы жывём для імгненняў высокіх.
Іхні сэнс толькі ведае Бог.
Ах, пакінем усе крыватолкі
Пра жыццё, што ў спляценнях
дарог!..

Нам не дадзена суддзямі лёсаў
Быць пад небам высокім, святым.
Гэтак мала з жыцця мы выносім!..
Вось і носімся з сэрцам пустым!

І дачасна растрачваем сокі
Для таго, каб спазнаць нехта змог,
Што жывём для імгненняў
высокіх...
Іхні сэнс толькі ведае Бог.

* * *

На свеце гэтак трэба жыць,
Каб свет цябе навек запомніў
Пякучым промнем паміж промняў
На самым першым рубяжы
Ў змаганні з холодам і цемрай,
Адкуль за намі сочыць... смерць.

Пражыць на свеце недарэмна
Ў жыцця вучыцца трэба ўмець!

* * *

Міколу Панасюку

Шчасце нарадзіцца беларусам:
З зоркай Мілавіцай размаўляць,
Упівацца кожным словам з вуснаў,
Бацькаўшчыну песнямі люляць,
Адбівацца ад чужых напасцяў
І мужнець пад крышталём нябёс...

Нарадзіцца беларусам – шчасце!
І памерці ім – шчаслівы лёс!

* * *

Ну вось і ўсё наша жыццё:
Маленства, маладосць
і старасць!..
Нарэшце – смерць... Як адкрыццё
Таёмнага, святога дару.

І не даецца гэты дар
Дарма нікому ў белым свеце,
Дзе кожны – госць. Бо гаспадар –
З нас кожны там,
За смерцю недзе...

* * *

Адзін ёсць вораг!
Ён – у нас саміх...
Мы – творцы гора!
Хоць Бог ствараў... людзьмі.

* * *

Народжаны жыць і памерці,
Ты ўсё ж не адразу памры.
Гары на вачах сваёй смерці,
Бязлітасна, ярка гары!

Усё на Зямлі адпалае,
Апошні замружыцца дзень...
Нідзе больш жыцця не спазнаеш,
І смерць больш не прымеш нідзе.

Галактыка... у крутаверці
Праносіцца ў тартарары...
А выпала жыць і памерці –
Жыві і бясстрашна памры!

Ці як там было?..
І ці быць так павінна?..
Але, як сказаў адзін добры паэт,
Жыццё – гэта шанец штодня,
штохвілінна
Вярнуцца туды,
адкуль выйшлі мы ў свет.

БЕЛАЕ – ЧОРНАЕ

Ад нараджэння
было зразумела мне:
Чорнае – чорнае,
Белае – белае...

Потым даказвалі
чэрці вучоныя:
Чорнае – белае,
Белае – чорнае.

Чорныя зграі
народ паланілі,
Белае чорным
Чарнілі, чарнілі...

Век нам правіны
насіць незлічоныя,
Покуль на белае
Кажам мы "чорнае"!

Але хіба аднаму
зразумела мне:
Чорнае – чорнае,
Белае – белае?..

МАЯ ЧАРГА

Мая чарга – ужо не за гарамі...
Мая чарга – ужо на той гары,
Дзе вечна ганарыцца мною мама
І вечна дзе зайздросцяць мне сябры.

Мая чарга на той гары, якая
Святлом і блескам,
праўдай і святлом
Далёка тыя горы азарае
І аглушае, быццам з неба гром.

Мая чарга – ужо не за гарамі,
Мая чарга – ужо на той гары,
Дзе страшны суд,
дзе целы над кастрамі...
Мая чарга... гасіць тыя кастры.

* * *

Пад спеў птушыны, буслаў клёкат
(А часам нават і ў цішы)
І ў вышыні, і невысока,
Як на дражджах, растуць аблокi
І спеюць буйныя дажджы.

На схіле дзён не таямніца
І не здагадка для мяне,
Чаму часцей усё мне сніцца
Ў нябёсах жораў. Хоць сініца
Ў руках на яве, а не ў сне.

* * *

Жыццё – гісторыя трагічная:
Хоць трэсні трэба паміраць!..

Жыццё – гісторыя музычная:
Адзін спяваў, другі іграў...

Жыццё – гісторыя камічная:
Дастаць хацелася да зор...

Жыццё ёсць рэч філасафічная:
Сляпым радзіўся, жыву, памёр...

КАЛІ ЦЯЖКА...

“На сэрцы – камень...” –
кажуць, калі цяжка.
Мне цяжка.
Камень цягне ў крутаверць...
І ные, стогне
сэрца-бедалажка,
І пацірае рукі
бабка-смерць.

Мне цяжка.
Я гарую па нявечным,
Сумую па растрачаным навек.
Мне цяжка,
Бо цярплю я
боль сардэчны.
Такі вось я
сардэчны чалавек!

І не сунінеш гэты боль
рукамі.
Вось так і скамянееш без пары...
Мне цяжка.
Дзякуй Богу, цяжкі камень
Качу ў гару...
Пакуль шчэ не з гары!

САМАІРАНІЧНЫ ВЕРШ

Без спраў і грошай не бывае.
І я лячу ўсё ды лячу
То на метро, то на трамваі –
Кручу педаль жыцця, кручу...

Няхай не самы горшы лёс і
Няхай не самы лепшы чын!..
Вось яны, рупныя пракосы, –
Боль у грудзях і след маршчын!

Ёсць грошы – не, каб на Гаваі!..
А тут – сыр-бор ды тарарам!
Без спраў і грошай не бывае...
Ды і з грашыма – безліч спраў.

* * *

Як дзіўна час сціскаецца ў імгненне,
Калі сябры закруцяць тарарам!..
Які цэйтнот! У дзікім захапленні
Ты вып'еш сто і вып'еш
 болей грам...

Але пакутна цягнуцца імгненні,
Нібы і ім так моташна, як мне,
Калі паставіць д'ябал на калені
І розум заніжаць пачне ў цане!

* * *

Паэты, дзеці незямных анёлаў
І прыгажунь даверлівых зямных,
Паболей вершаў гучных
ды вясёлых!
На сэрцах меней
ран будзе скразных...

Без ран, вядома, не жыццё,
не песня...
Але давайце жыць без скразнякоў!
Каб і ў завею, як і на прадвесні,
Жывучая ў грудзях кіпела кроў.

Як добра з вамі
крыж Хрыстовы несці!
Пакутны шлях цяпер
без круцізны...
Зямныя вы і незямныя дзеці!
Прадвеснікі багоў нашых зямных!

* * *

Чытайце вершы!
Гэта лекі першыя
Для кволай
і натомленай душы.
Чытайце
І пісаць спрабуйце вершы!
Здаецца, што лухта...
А ты пішы!

Жыццё таму яшчэ
нас не зламала,
Што ў непрацяглай дрэме,
у цішы
Душа чыясьці
Стрымана спявала...
Ты ж да сваёй
прыслухайся душы!

ЛЕПШ ДОМА...

Такі шырокі наш прасцяг –
Ад Брэста да Нью-Йорка!
Ды лепей дома.
А ў гасцях
Часцей бывае горка.

Бывае моташна ў гасцях.
І, найчасцей, – трывожна.
Бывае сумна...
Ды хаця
Прыкінуцца ўсё ж можна,
Што табе добра
Між гасцей
І весела, і лёгка...

Лепш дома,
Чым у цеснаце
Між Брэстам і Нью-Йоркам.

МАТЧЫНА ДОЛЯ

Святая, мама, твая доля
І бласлаўёны небам лёс:
То каля печы ты, то ў полі
Калі не ў спёку, то ў мароз;
Калі не ў радасці, то ў скрусе,
Але заўсёды ты ў хадзе.
Такіх, як ты – паў-Беларусі!
Такіх, як ты, няма нідзе...

Наспех накінеш ты ватоўку
Ды ўсё шчыруеш у двары.
Ты сцелеш лён, пасеш радоўку
І зноў – ля печы да зары...

– Калі спачнеш?.. – кажу.
– Ніколі...
Ці ўжо хіба на свеце тым...
Жартуеш... Цягнеш у прыполе
Гару ранетаў залатых.
– На, выбірай!...А гэта – Зорцы,
Каб малачко было смачней.
Ты піў?
Бяры там, у каморцы!..
Ах, мама, зноў ты пра мяне!
А мне ніяк час не прыспее

З табой пра ўсё пагаварыць,
Што шмат ты садзіш,
Многа сееш
І прорва жыўнасці ў двары...

Табе адной не трэба столькі!
Ды твой я ведаю адказ:
Табе даў Бог такую долю –
Не пра сябе дбаць, а пра нас...

І я гляджу на постаць маці,
Што завіхаецца,
Здаля
І думаю:
"А можа стацца,
Каб супынілася Зямля?.."

* * *

Памяці Міколы Давыдзюка

Нядоўга трывала гасціна,
Застолле нядоўга гуло...
Імгненні... Хвіліны... Гадзіны...
Куды тое свята сплыло?
Як сонца ўзышло і асела...
Як хваля набегла, сцякла...

...Гайдае бязважкае цела
Тваё на рамонку пчала.

БЫВАЙ, СТАГОДДЗЕ!

Бывай, крывавае стагоддзе!
А нехта здзіўлена глядзіць...
Відаць, няма ў яго нагоды
Стагоддзе цэлае чарніць.

Маўляў, шмат добрага ў мінулым
У нас, у кожнага, было;
Няхай сабе віхуры гнулі,
А мы... стаялі ім назло!..

Што? Быў культ сілы – не закона?
А ты без сілы пражыві!..
Лілася кроў?.. А сцяг чырвоны
Хіба не колеру крыві?

Не згодзен я! Пакуль так будзем
Сябе апраўдваць і свой час –
Ніяк не выб'емся мы ў людзі,
Не прыме будучыня нас!

2. Змагаюся!

* * *

Край Еўфрасінні Полацкай,
Міндоўга,
Скарыны, Багдановіча зямля,
На мове метраполіі як доўга,
Як раб, народ твой будзе
размаўляць?

На свеце ўжо няма такой пароды,
Няма народа, здольнага цяпець
Прымус і здзек ад іншага народа,
Пакорліва маўчаць,
канаць-гібець...

Таму й дакор, народ, табе суровы
Шлюць прашчыры й нашчадкі
праз гады...

І толькі твая песенная мова
Цябе на крылах вынясе з бяды!

* * *

Народ не выпявае без свабоды.
Як плод – без сонца, шчасце –
без цяпла...
Гулі віхуры – і ў майго народа
Душа, знаць, да канца не расцвіла.

Вакол вясна, а тут гудуць віхуры,
Змяняе год пусты
няшчымны год...
Насельніцтву мо й трэба
дыктатура.
Народ жа без свабоды – не народ!

* * *

Мова – народу аснова.
Дзе ёсць без мовы народ?
Вось не гучыць наша мова –
І не буяе гарод...

Сёння галодныя духам
(целамі ўсохлі даўно!)
Пухнуць пачнем з галадухі –
Мовы зусім не чутно.

Выб'ецца парастак-слова
З нетраў праз голь і няўрод...
Мова – народу аснова!
Хто пра нямы чуў народ?

* * *

Я – надзвычайны камітэт
выратавання.
Запісвайцеся, хлопцы, у мяне!
Інакш не ўбачыць Беларусь
світаньня.
Інакш навечна ноч кругі самкне.

Я – дух паўсталы вечнага Купалы,
Я вершы дапісаць прыйшоў свае!..
Я ўсё зрабіў, каб Беларусь
паўстала!
...І енчыць Беларусь і паўстае.

ШТО З ТАБОЙ, БЕЛАРУСЬ?

Што з табой, Беларусь?
Ты здранцвела ад зла і нахабства...
Што з табой, мой народ?
Ты разгублены ад пахвалы,
Што да зла ты цярплівы такі
І лагодны да рабства,
А да волі, свабоды
Ты непрымірымы і злы...

Свет не верыць у зман!
Свет у дух твой і гонар твой
верыць!

Свет чакае
І Бог спадзяецца на сілы твае!
Адчыняй, Беларусь,
у расквечаны свет
Насцеж дзверы!
Там рамонкаў тваіх
і валошкаў тваіх
Нестас!

Мы живём у рэжыме жуды і
 пратэсту.
 Даспяваюць рашучасць і праведны
 гнеў...
 Нам падносіць жыццё
 неймаверныя тэсты,
 Друз віны нас бязлітасна гне.

Мы живём на мяжы
цэлых тысячагоддзяў
3 векапмнаю памяццю бед і нягод.
І галосіць душа беларуская:
"Годзе!.."
І душы гэтай – тысячы год!

* * *

Пасля здароўя даражэй свабода.
А хвораму не да свабоды ўжо...
Лячыцца трэба хвораму народу.
А мужыку няўцям усё: "Няўжо?.."

Сваю хваробу ты, народ не чуеш...
Няўжо наркозам боль свой
заглушыў?

Крычыць народ:
"Лячыцца не хачу я!..
Я жыву, живу, мне добра
гэтак жыць!.."

Цішэй! Цябе і Бог і д'ябал чуе!
Хоць і агідны ты сяму й таму...
Агонія! Але цябе лячу я
Насуперак табе, назло ўсяму!

* * *

Здранцвела Беларусь...
У распачы душа...
Знямела...
Сціхла мова яе Боская!
У шэрані застыг скарынаўскі абшар
І спее гнеў у гарадах ды вёсках.

Да сонца, да вясны,
Магчыма, ёй драмаць.
Чакаць нядоўга!
Час цяпер бязлітасны...
Тады ўжо, як паводку, не стрымаць
Вас,
Кастусі,
Зяноны,
Янкі,
Вітаўты...

* * *

З неба воля не ўпадзе...
Гэта, людцы, вам не манна!
У каіданах век брыдзем,
І глядзім у неба марна.

З неба воля не ўпадзе!
То ж была нібыта ўпала?..
Так, цякло па барадзе,
Але ў рот нам не папала...

Не з бруістай крыніцы,
Не са звонкай сінечы...
Не спяшайцеся ўпіцца:
Мае вершы – з галечы.

Мае вершы – з тых жылаў,
Дзе амаль ні крывінкі,
З той зямлі, з тых магілаў,
Дзе ляжаць сірацінкі...

Мае вершы – з тых кручаў,
Дзе збіраецца бура...
Вось і ўсё іх сугучча
і запал, і фактура!

* * *

Жыццё заможнае ў Еўропе
На пот мяняем і на кроў...
Няўжо авечкамі ў цыклопа
Наканавана быць нам зноў?

Цыклоп старанна зубы вострыць.
Сканаем мы амаль усе,
Пакуль на наш цыклопскі востраў
Не трапіць новы Адысей.

МАЛІТОЎНІК

Першая дзіцячая малітва!
Мамай благавёны "Ойча наш"!..
Слодыч гукаў. Таямнічасць літар.
І матуля – на ўвесь свет адна...

І над ёю – сонечная поўня,
Зорак ззянне, месяца святло...
І малы, старэнькі малітоўнік
Ля святой іконы над сталом...

Мама даставала малітоўнік,
Спасцігаў я першыя склады.
І малітву "Ойча наш" запамніў
Я на ўсё жыццё і назаўжды.

Праз зямныя перашкоды й бітвы
З цемраддзю і дзённай, і начной
У душы Гасподнюю малітву
З мэтай я нашу цяпер адной:

Каб Гасподзь давёў да перавала,
Што за самай дальняю гарой,
І святла каб мне Яго ставала,
Як і маме сонечнай маёй.

* * *

Чалавеку дадзена нямала:
Можна сто гадоў
жыць-не тужыць!..
Каб цябе віхуры не зламалі,
Бога ў сваім сэрцы беражы!

Шчыра, ад душы кажы малітвы,
Спавядайся, кайся ад душы...
Толькі з д'яблам уступай у бітву,
Больш ніякай бойкай не грашы!

* * *

Які канфлікт! Які канфуз!
Ці мае права беларус
На мову – рэч святую?
Вядома, хто не скажа “так!”
А беларус, прастак-дзівак,
Згадзіўся на чужую...
І кпіць з сябе!
Але сам Бог
Такого ўжо сцярпець не змог
І вылюдка карае...
Замест багацця – **на** Саюз,
Дэбіла з лайдаком хаўрус!
Балюй галоты зграя!

СЦЯГ

Паганскі сцяг (не хрысціянскі!)
Зноў над пакутнаю зямлёй...
Зноў мы пад сілаю паганскай,
Пад сатанінскай сілай злой!

Народы волі, як на дзіва,
На сатанінскі свет глядзяць...
Для іх, для вольных, свет –
праўдзівы,
Як немаўлятка, як дзіця...

А гэты чумны і лянiвы,
Як крот, сляпы народ-звырод
Свае стаптаў святыні, нівы...
Сябе самога наўпярод!

Ды Божы свет таму і белы,
Што хоць тапчы яго, чарні,
А бач – зямля зазелянела,
Вясновыя шчыруюць дні...

І блякне, нікне сцяг паганскі,
Слабеюць сілы сатаны...
Лунае ў промнях хрысціянскі
Бел-чырвон-белы сцяг вясны!

* * *

Мы плюнулі на Божы дар:
На Незалежнасць, на святыні...
Ізноў над намі Люцыпар
Смяецца – кроў у жылах стыне.

Не дапаможа ні прарок,
Ні міратворца і ні воін...
За святатацкі свой плявок
Плаціць нам потам і крывёю!

* * *

Каб засталіся сляды
Вашы ў вяках на зямлі,
Думайце сэрцам заўжды
І галавой дзе-калі!

* * *

Мужным сучаснікам прысвячаю

Страх, маладушша
адмятай адразу!
Шануй сваю адметнасць,
сваё "я"!..

Самаахвярнасць –
вось прыкмета часу,
Патрабаванне сённяшняга дня!

Успомні, пакуль памяць
шчэ жывая,
Рупліўцаў-продаў, помні іх
заўжды.
Пустога месца ў свеце не бывае...
Але калі не ты, то хто тады?..

Хто скажа ў вочы хіжаму
паскудству
Ўсё тое, што на сэрцы і наўме?!
Самаахвярнасць – вынік
праўдалюбства.
Тым болей калі праўда – у турме...

НАЧАЛЬНИКУ

Не даводзьце людзей да адчаю,
Не даводзьце да гневу людзей!
Я – галоўны!
А ты, мой “начальнік” –
Мой васал,
Мой слуга-дабрадзея.

І калі будзеш дбаць пра мяне ты,
А не толькі заўжды пра сябе –
Быць табе
Маім сэрцам сагрэтым,
Быць начальнікам доўга табе!

* * *

Над Еўропай – знак падучай зоркі.
Пасярод Еўропы – палігон...
Чорнае быллё цвіце на ўзгорках
І па ўсіх нябогах плача звон...

Пасярод Еўропы – твань балота,
Дзе прывіды-чэрці правяць баль,
Дзе гаруе бедная галота,
Дзе пануе рабская мараль.

І няма ні выйсця, ні ўваходу
Ў гэтую сусветную дзіру...
І сюды прыходзіла Свабода,
Ды не ка двару і не ў пару!..

І таму тут знак падучай зоркі,
І таму тут д'яблаў палігон...
Дзе струменіць чад палынна-горкі –
Між святлом і цемрай рубікон.

* * *

За акрываўленым абрусам
Дзялілі чэрці грэшны дар.
– За што так любіш беларусаў? –
Спытаў у Нэндзы Люцыпар.
– За што люблю?..
За цягавітасць!..
Завуць іх быдлам нездарма.
Налі памый ім у карыта,
А смачнае ўсё еж сама...

За абыякавасць люблю іх.
Як з іх не кпі – з гусей вада...
І вас, чарцей, як ні малюй ім –
Не страшацца...
– Дык не бяда! –
Галоўны чорт аж рассмяяўся,
Так задаволены людзьмі,
Сярод якіх уладкаваўся
І ў кім здаўна не сумняваўся
Ні на імгненне, ні на міг...

За акрываўленым абрусам
Дзялілі чэрці грэшны дар...
– Браткі, любіце беларусаў!..—
Смяяўся гнюсна Люцыпар.

* * *

Чым горш – тым лепш...
Цяпер мараль такая.
Няхай ад зла свайго канае зло!
Дабро ж у скарлупінні не сканае –
Праклюнецца і стане на крыло...

Чым горш – тым лепш...
Цяпер няма сумненняў...
Пад ногі ўсё абрынуў Люцыпар
І нас сілком змушае
На каленях
Прыняць яго крывавы
грэшны дар.

* * *

Гасподзь сказаў свой сказ...
Перахрысціся, хлопча!
Ніхто не топча нас,
Мы самі сябе топчам.

За растаптанне цел
І шчырых душ, і мовы
Ў пякельнай немаце
Пад карай мы суровай!

НАВОШТА?..

Навошта нам "саюзная дзяржава"!
У нас ёсць наша, родная, свая –
Свой гонар, свая ганьба, свая слава,
Здабытыя і ў працы, і ў баях...

У звышдзяржавы, ці ў любой
вядзімай, --
Заўсёды меней ладу, больш
проблем...
Саюз жа без кахання, па разліку –
Пустая авантура, марны блеф!

Падумаць толькі: хто яна, Расія?!
Вятрам – раздолле
і бязладдзю – рай...
Крывавыя – "героі" і "месіі",
Крывавыя – жніво і... ураджай.

І мы ўсе ў гэтым месіве таўкліся.
Але Гасподзь пашкадаваў нябог...
Хоць і не ўсе – з каленняў падняліся,
Ды ўкленчылі... на ростанях дарог.

Знайшліся
запрадаўцы-прайдзісветы
(Стагоддзямі пладзіліся яны)
І, плюючы на Бога запаветы,
Зноў цягнуць нас у царства сатаны.

Наглядчыкі разбураных ГУЛАГаў
Ізноўку захацелі баляваць,
Пакуль бязродным шаўкам
ды дварнягам
На ўсё сваё святое напляваць.

Была й сплыла Імперыя імперый,
Пад карай Боскай згінула навек,
Вяртаецца да праўды і да веры
Ў пакутах гартаваны чалавек...

Як жыць –
суседзі прыклад нам яскравы.
Як нельга жыць –
урок: былы Саюз...
Не трэба нам "саюзная дзяржава",
Не выйдзе болей з д'ябламі хаўрус!

* * *

Хто кляйміць сепаратизм
Без сумненняй, без разбору?
Той, хто славіць камунізм
Ці "жыццёвую прастору"...

Што ім, хціўцам, да таго,
Што народ хоча свабоды,
Прагне гонару свайго,
Хоча проста быць народам!

КОЖНЫ ЧАЦВЁРТЫ

Удзельнікам Маршаў свабоды прысвячаю

Калі чорнай зграі быў цень
распрасцёрты
Ад гор Пераней да Масквы,
На нашай зямлі гінуў кожны
чацвёрты,
І слёзы ліў кожны жывы.

Сцярпеліся, звыкліся з хіжай
кагортай,
Князь цемры – паўсюль уладар...
І сёння яшчэ стогне кожны
чацвёрты –
Такі быў у д'яблаў удар!

І кожны чацвёрты, няхай і не
мёртвы,
Але ж у палоне бяды...
За кожнага выйдзе хай кожны
чацвёрты –
І зло пераможам тады!

“ЧОРНЫ” СПІС

Здаецца – мір, здаецца – ціша...
Ды нас падводзяць зрок і слых!
Спіс чорных спраў эпоха піша,
Спрэс пачарнелая ад іх.

Вазьмі ты ў сведкі нас, эпоха,
Тых, каго д’ябал ачарніў,
Ды пад эгідай пана Бога
Хто можна выстаіць, не знік.

Спіс “чорны” доўжыцца...
Мо, годзе?
Ратуйце нас, ААН, “Грынпіс”!..
...У трэцяе тысячагоддзе
Паўзе гадзюкай “чорны” спіс.

СПРОБА ПРАГНОЗУ

Беларусь застогне пад цунамі...
І чакае вынік нас адзін:
Халуі ўсе стануць маскалямі,
Вольным выйдзеш толькі ты,
ліцвін!

Час мінае... Да паўночы – квадра.
Час апошні дапісаў абзац...
Вось такі прагноз у нас назаўтра!
Ці на сёння, можна ўжо сказаць...

3. Кахаю!

ЧАРАЎНІЦА

Марыі

Пэўна, д'ябал зблытаў усе карты,
Бо за што б ні ўзяўся толькі я, –
Бачу, што не варты я, не варты
Спраў тваіх, турботніца мая.

Белы свет вянчаюць твае рукі.
Як мне дарагі іх кожны рух!
Ты ўсё робіш лёгка, без прынукі.
А ў мяне дык... валіцца ўсё з рук!

Карты ты сама параскідала.
Д'ябал тут не баляваў і міг...
Ты мяне таму й прычаравала,
Каб у падмайстэр'ях быў тваіх.

* * *

Жанчыны – малайчыны.
Знаюць кошт
Сабе,
Жыццю
І шчыраму каханню.
Хоць грэшніцы –
Куды ім да святош!
Ды ззяе іх святло ў іх
Кожнай гранню...

Жанчыны для Айчыны –
Як гарант.
І для надзей –
Сур'ёзныя прычыны...
Жанчыны –
Вось галоўны Боскі грант!
І без яго
Не выжыць нам,
Мужчыны!

* * *

Дзяўчынкі сталеюць раней,
Кахаюць раней, прыгажэюць...
Як позна прыйшла да мяне
Здагадка, што сэрца не грэе!..
Якой ты наіўнай была!..
Як позна ўжо! Як цяпер позна
Гарэць да жарынкi, датла!
На сэрцы – завейна, марозна...
Пад ранак засну. Толькі ў сне
Тугі разгадаю прычыну...
Жанчыны старэюць раней...
Эх, што ж мы, мужчыны!..

* * *

Памяці паэта Міколы Федзюковіча

Паэты – не адналюбы.
Сабе на няшчасце, на згубу.
На крылах сябе ўздываюць,
Узнёсла живуць і кахаюць.
І вершы, як дзеці першыя,
Іх адуюць абвешваюць...
Яны імі мала цешацца.
Узлёт –
зноўку пішацца-вершыцца...

Паэты сябе не цэняць,
Сябе не на Музах жэняць.
І супраць сямейных саюзаў
Грашаць, бадай, з кожнай Музай...
Паэты – не адналюбы.
Сабе на няшчасце, на згубу.

Я І ТЫ

Я не шукаў, а ты знайшлася.
Не клікаў я, а ты прыйшла.
І ў маім сэрцы прыжылася.
І першацветам расцвіла...

І мы жывём з табой на свеце
І ўсё трываемся за свет:
Крый Божа, цвет абсыпле вецер,
Крый Божа, раптам – пустацвет!..

Спазнаць нямала давялося
Зямнога шчасця і бяды...
Чакаем разам нашу восень
І разам з восенню – плады.

* * *

Хутка з горкі коціцца жыццё.
Зразумееш – значыць, малайчына:
Закаханасць – толькі пачуццё,
А каханне – гэта ўжо... учынак!

Быў бяхмарны, светлы далягляд,
А цяпер так блізка да змяркання!
І пад грозны з горкі камняпад
Страшна нам за кволае каханне.

* * *

Незнаёмак люблю,
І знаёмстваў таму пазбягаю.
На духу прызнаюся,
Што гэта не жарт, не мана.
Незнаёмак люблю
І, здаецца, адну з іх кахаю.
Ды ніколі пра гэта
Не будзе ўжо ведаць яна...

Песня

– Вы не падумайце, што я якая...
Здалёк душу лагодзіла святло...
Здавалася: ці мо то лёс гукае,
Ці можа гэта ўсё... ужо было?..

– Нам позна сустракацца!
Я – жанаты...
Я можа сам калі Вам пазваню...
О незнаёмка, хто тут вінаваты?!
...Як зараз чую тую цішыню.

ТЫ – ЗАВІРУХА

Песня

Па цаліку іду,
У снезе тонучы.
Пакуль цябе знайду,
Пачне сутонецца...

А вецер дзьме мацней,
Пазёмка сцелецца
І круціць млын, дзе снег
Бясконца мелецца.

Ты – завіруха, ты – завіруха.
А я – твой снег, а я – твой снег.

Твой чую срэбны смех,
Слых не падманвае...
І сыпле белы снег,
Як з неба манная.

Ужо я сам – як снег,
Такі паветраны...
Няўжо нарэшце мне
Цяпер паверыш ты?

Ты – завіруха, ты – завіруха.
А я – твой снег, а я – твой снег.

АПОШНІ БАЛЬ

Песня

Ну вось і наш апошні баль!
Апошні школьны белы вальс!
Мы развітаемся, на жаль,
Жыццё, відаць, разлучыць нас.

Я цісну кволую руку,
Трывожны позірк твой лаўлю...
Мы – свечкі дзве на скразняку...
Бліжэй, бліжэй, цябе маю!

Ну што яшчэ, ну што яшчэ
Табе, разгубленай, сказаць?
А на расчуленай шчацэ
Блішчыць, як серпанцін, сляза...

Якая блізкая шчака!
Якая горкая сляза!
І я тулю ад скразняка
Цябе, мая любоў-краса.

Ну вось і скончыўся акорд,
І нешта схлынула з душы...
І я сказаў: "Давай штогод
Хоць сустракацца... Ты пішы!.."

Цалую кволую руку,
Усмешку сціплую лаўлю...
Мы – свечкі дзве на скразняку.
Не патухай, цябе маю!

ЗМЕСТ

Надвор'е назаўтра 3

1. Жыву!

- ***Мы жывём для імгненняў... 4
***На свеце гэтак трэба жыць... 5
***Шчасце нарадзіцца беларусам... 5
***Ну вось і ўсё наша жыццё... 6
***Адзін ёсць вораг... 6
***Народжаны жыць і памерці... 7
***Жыццё – Боскі дар... 8
Белае – чорнае 9
Мая чарга 10
***Пад спеў птушыны... 11
***Жыццё – гісторыя трагічная... 12
Калі цяжка... 13
Самаіранічны верш 14
***Як дзіўна... 15
***Паэты, дзеці... 16
***Чытайце вершы!.. 17
Лепш дома... 18
Матчына доля 19
***Нядоўга трывала гасціна... 20
Бывай, стагоддзе! 22

2. Змагаюся!

- ***Край Еўфрасінні Полацкай... 23
- ***Народ не высыпае без свабоды... 24
- ***Мова – народу аснова... 25
- ***Я – надзвычайны камітэт... 26
- Што з табой, Беларусь? 27
- ***Мы жывём у рэжыме... 28
- ***Пасля здароўя... 29
- ***Здранцвела Беларусь... 30
- ***З неба воля не ўпадзе... 31
- ***Не з бруістай крыніцы... 32
- ***Жыццё заможнае ў Еўропе... 33
- Малітоўнік 34
- ***Чалавеку дадзена нямала... 35
- ***Які канфлікт!.. 36
- Сцяг 37
- ***Мы плюнулі... 38
- ***Каб засталіся сляды... 38
- **Страх, маладушша... 39
- Начальніку 40
- ***Над Беларуссю – знак... 41
- ***За акрываўленым абрусам... 42
- ***Чым горш – тым лепш... 43
- ***Гасподзь сказаў свой сказ... 44
- Навошта?... 45
- ***Хто кляймоць сапаратызм... 47
- Кожны чацвёрты 48
- «Чорны» спіс 49
- Спроба прагнозу 50

3. Кахаю!

Чараўніца 51

***Жанчыны – малайчыны... 52

***Дзяўчынкі сталаюць раней... 53

***Паэты – не адналюбны... 54

Я і ты 55

***Хутка з горкі коціцца жыццё... 56

Незнаёмка 57

Ты – завіруха 58

Апошні баль 59

Літаратурна-мастацкае выданне

Трафімчук Мікалай Мікалаевіч

Надвор'е назаўтра

Вершы

Рэдактар В. Буланда

Кампутарны набор і вёстка А. В. Кавальчук

Тэхнічны рэдактар Т. М. Слесарчук

Карэктар М. П. Бандарук

Здадзена ў набор 3.07. 2010. Падпісана да друку 27.08.
2010

Фармат 60x84 1/32. Папера афсетная. Афсетны друк.
Ум. друк. арк. 2,2, Тыраж 300 экз. Заказ 583.

Прадпрыемства «Тэхнапрынт».

ЛВ № 380 ад 28.04.1999 г.

ЛПІ № 203.

220027. г .Мінск, пр. Ф. Скарыны, 65, корп. 14.